

УДК 635.4.082.2.23

**ВПЛИВ ЖИВОЇ МАСИ РЕМОНТНИХ СВИНОК НА РІВЕНЬ
ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОК-ПЕРШОПОРСОК**

В.Д.КАРАПУЗ – к.с.-г.н., доцент, Херсонський ДАУ

Для розробки критерієм відбору ремонтних свинок в ранньо-му віці головним є встановлення впливу живої маси в 2, 4 і 6 місяців, а також взаємодії цих параметрів на рівень репродуктивних якостей. Виходячи з цього нами проведено вивчення репродуктивних ознак маток-першопоросок в залежності від цих показників.

По типу планування експеримента 3^2 були сформовані групи маток української степової білої породи свиней і полтавської м'ясної породи. При цьому тварини по величині живої маси були розділені на групи мінус, (нижче середніх величин) і плюс (вище середніх значень). Результати досліджень подані в таблицях 1 і 2. Як видно із проведених даних в української степової білої породи отримано високі показники багатоплідності в групі маток з підвищеною проти середніх значень живої маси в 2 міс.віці. Найбільш високі показники багатоплідності характерні при плюсовому поєднанні всіх трьох ознак живої маси (+, +, +, – 11,3 поросяти на опорос). Ознака великоплідність порослят в меншій мірі залежить від поєднання факторів, які розглядаються.

На показники молочності більший вплив мала жива маса ремонтних свинок в 6 міс. віці. Так, в групі мінус – варіант одержані більш низькі показники молочності маток. Найбільш різке зниження маси гнізда в 2 міс. віці, характерне для тварин з більш низькою живою масою в 6 місячному віці.

Аналіз поєднань вивчаємих градацій живої маси свідчить, що найбільш низькі показники одержані в групах -, -, -, по масі гнізда в 2-місячному віці – 122 кг, при мінімальному числі порослят до відлучення 7,1 гол. Максимальне значення репродуктивних якостей одержані в групі +,+,+, де маса гнізда до відлучення склала 187 кг при середній масі одного поросляти – 20 кг. В цілому для цієї породи можна зробити висновки про перевагу впливу живої маси в 2 і 6 місяців.

В спеціалізованій полтавській м'ясній одержані також більш високі показники багатоплідності для маток з високою живою масою до відлучення, хоча різниця менш чітка в порівнянні з українською степовою білою породою. Але для цієї породи менш характерний вплив наступних поколінь живої маси (4 і 6 міс.) на репродуктивні якості свиноматок (табл. 2).

Таблиця 1.- Репродуктивні якості свиноматок-першопоросок української білої породи в залежності від періодів росту

Періоди (міс)			Багатоплідність (гол.)		Молочність (кг.)		Маса гнізда (кг)		Маса 1 гол. (кг)		% збережено-сті
0-2	2-4	4-6	$\bar{x} \pm S_{\bar{x}}$	C_v	$\bar{x} \pm S_{\bar{x}}$	C_v	$\bar{x} \pm S_{\bar{x}}$	C_v	$\bar{x} \pm S_{\bar{x}}$	C_v	
-	-	-	8,4±0,48	15,1	39,1±2,51	16,9	122±6,11	13,2	17±0,61	9,5	84,7
-	-	+	8,8±0,73	12,0	44,7±2,66	15,7	133±10,8	21,5	17±0,95	14,8	93,5
-	+	+	10,3±0,48	12,2	50,7±4,05	21,1	150±14,6	25,8	16,7±1,47	23,3	84,4
-	+	-	9,2±0,47	7,6	43,7±2,37	15,6	125±2,11	4,4	16,7±0,9	15,3	83,1
+	+	+	11,3±0,71	16,7	60±4,84	21,6	187±9,0	12,7	20±0,8	10,8	83,5
+	+	-	10,6±0,18	4,8	56,2±3,44	17,3	183±6,92	10,6	19,1±0,5	8,1	89,4
+	-	-	10,0±0,57	15,2	48,9±3,11	16,8	149±9,54	16,8	16,4±0,48	7,7	90
+	-	+	11,2±0,35	8,4	55,8±1,81	8,6	178±5,63	8,3	18,3±9,7	10,8	82,3

Таблиця 2 – Репродуктивні якості свиноматок-першопоросок полтавської м'ясної породи в залежності від періодів росту

Періоди (міс)			Багатоплідність (гол.)		Молочність (кг.)		Маса гнізда (кг)		Маса 1 гол. (кг)		% збережено-сті
0-2	2-4	4-6	$\bar{x} \pm S_{\bar{x}}$	C_v	$\bar{x} \pm S_{\bar{x}}$	C_v	$\bar{x} \pm S_{\bar{x}}$	C_v	$\bar{x} \pm S_{\bar{x}}$	C_v	
-	-	-	9,5±0,32	9,7	45±3,03	19,0	132±9,94	21,3	16,7±0,49	8,3	82,1
-	-	+	9,4±0,56	17,0	46,7±4,46	20,9	149±10,2	19,4	18,1±0,95	14,8	87,2
-	+	+	9,9±0,58	16,6	46,2±1,23	7,5	132±9,10	19,5	16,1±1,14	21,3	88,9
-	+	-	10,4±1,02	25,9	51,1±6,09	31,5	163±11,59	18,8	19,0±1,21	16,9	83,6
+	+	+	10,8±1,07	26,2	50,6±4,88	25,5	160±12,4	20,4	19,0±1,1	21,4	78,7
+	+	-	10,5±1,05	24,6	50,0±2,28	11,1	154±12,9	20,5	17±1,45	21,0	85,7
+	-	-	11,0±0,74	20,3	49,4±3,65	23,3	138±13,3	29,0	15,0±2,31	16,9	83,6
+	-	+	10,6±0,42	7,9	52,0±4,39	20,4	159±0,23	23,1	17,8±1,03	16,4	84,9

Особливо це характерно для показника молочності маток, де нема чіткої закономірності в її мінливості в залежності від живої маси 4 і 6 міс. Мабуть цей факт можна пояснити більш інтенсив-

ними формуванням свиней цієї породи чи оптимальними параметрами живої маси, які характерні для даної породи.

Аналогічно самі високі показники живої маси гнізда були одержані в групах плюс-варіантах по живій масі в 2 місячному віці (від 130 до 160 кг). Але в цій породі в порівнянні з українською степовою білою чітко проявляється ефект розподілу по живій масі у віці 4-х місяців. Так в окремих поєднаннях -, +, -; +, +, -, одержані високі показники живої маси гнізда при відлученні (162 і 154 кг). Тому доцільно рахувати цей показник при формуванні стада ремонтних свинок.

Проведений дисперсійний аналіз показав суттєвий вплив вивчаємих факторів на мінливість багатоплідності маток. При цьому за ознакою багатоплідності встановлено вірогідний вплив живої маси в усі періоду росту ($P < 0,05-0,001$).

Найбільш сильний ефект взаємодії встановлено по живій масі в 4 і 6 міс. (5,2 і 6,6%). Аналогічні закономірності встановлені для показників молочності маток і маси гнізда до відлучення. Слід відмітити, що в результаті досліджень не виявлено істотної взаємодії факторів, які вивчалися, як при парному їх порівнянні, так і при трьохфакторному поєднанні.

Таким чином, на підставі проведених досліджень встановлено суттєвий вплив живої маси ремонтних свиней в суміжні періоди онтогенеза та їх поєднань на рівень відтворювальних якостей свиней універсальних і спеціалізованих м'ясних порід.

УДК 636.32/38.082.4

ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ ПОЛІПШЕНИХ ГЕНОТИПІВ ОВЕЦЬ ПРИ ВНУТРІШНЬО- І МІЖЛІНІЙНОМУ ПІДБОРІ

**О.М. КРИЛОВА – Інститут тваринництва степових
районів ім. М.Ф.Іванова “Асканія-Нова” УААН**

Відтворювальна здатність овець - еволюційна особливість, яка дозволяє народжувати властиве потомство.

Про поліпшення відтворювальної здатності і, перш за все, плодючості овець М.Ф.Іванов (1935) писав так «... плодючість вівцематок - важлива біологічна, фізіологічна особливість овець, котра є нащадковим фактором і може змінюватись в залежності від породи, віку, умов годівлі та умов утримання, а також кліматичних факторів.»